

DOMOVINA

Izhaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 v za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primeren popust. — Naročnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 krone, za četrt leta 2 kroni; ista naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celju.

Radi binkoštnih praznikov izide prihodnja številka v petek, 27. maja t. l.

Volitve v celjski okrajni zastop.

V torek, ko so se volile kmetske občine, so bile končane za nas tako pomenljive volitve v celjski okrajni zastop. S ponosom, smemo reči, smo sporočili izid teh volitev slovenskemu svetu, kajti priznati se nam mora, da smo v hudem boju s sovražnikom, kakor ga ima le malokateri narod, z naporom vseh svojih moči rešili čast in nado ne samo slovenstva celjskega okraja, temveč cele Sp. Štajarske — da, cele Slovenije.

S strahom in trepetom so zrl slovenski rodoljubi iz vseh strani naše domovine na vroče celjsko bojno polje, s strahom so pričakovali, da jim bo morda prišla tužna vest, da je tudi Celje padlo za Brežicami, Slovensko Bistrico in Ptujem v nenasitno žrelo spodnještajarskega nemčurstva, toda strah in trepet sta se izpremenila v burno radost, ko je zaoril klic: Zmaga je naša, celjski okrajni zastop je in ostane slovenski!

Oj vseh strani slovenske domovine nam je brzojav prinašal častitke, z nami je čutil in se veselil ves slovenski narod, in to res popolnoma upravičeno. Naj bi bilo padlo Celje, potem pač smemo reči, da bi bil to udarec za slovenski narod na celem Spodnjem Štajarskem, vsled katerega bi bilo narodno delo dolgih let splavalo po vodi.

Ni čuda torej, da je nemško časopisje zaglano grozen vik in krik zaradi „krivice“, ki se je baje zgodila celem nemštvu s slovensko zmago. Celjska „vahtarca“ navaja celo vrsto nemških časopisov, ki so baje na široko in dolgo razpravljali „o prvaškem nasilju“ in „sramotnem kršenju pravic“ pri volitvah dne 13. maja. Vsi ti listi so baje trdno prepričani, da se morajo te volitve razveljaviti. — Nam je pač malo mar zato, kar so napisali celjski Nemci v različne

liste, prepričani pa smo ravnotako, da bodo volitve v celjski okrajni zastop potrjene, in naj se župan Rakusch še tolikokrat pelje na Dunaj, in naj se v znani kovačnici skuje še toliko pritožb in protestov.

Kakor poročamo na drugem mestu, so Nemci skušali na prav poseben način onemogočiti veljavnost volitev, kar jim je pa seveda izpodletelo. Naravnost osmešil se je celjski mestni zastop, ko je hotel voliti svojih sedem zastopnikov v okrajni zastop. — V soboto je priobčila „vahtarca“ vabilo na mestne odbornike, v katerem se sklicuje seja mestnega odbora v svrhu izvolitve sedmih zastopnikov v okrajni zastop. Seja je bila pravilno sklicana, ali odbor ni bil sklepčen, vsled česar je volitev seveda izostala. Celjsko mesto torej ne bo za prihodnje poslovno dobo okrajnega zastopa nikakor zastopano in to vsled nemarnosti mestnih odbornikov, ki se v tako važni zadevi niso hoteli udeležiti sklicane seje. Tu se je zopet enkrat pokazala ona hvalisana nemška deloljubnost in pridnost ter skrb za občni blagor.

Koliko časa je temu, kar je podal celjski župan Rakusch ono izjavo v mestnem zastopu, v kateri je vabil k skupnemu delu v blagor celjskega mesta in okraja. „Okrajni zastop je vobče le zastop interesov, in kakor odločno poudarjam svoje — nemško-nacionalno mišljenje, moram jasno in razločno, nikomur na ljubo in nikomur na žal, povedati, da ta naprava ne sme biti narodnostno bojišče!“ „Dala se nam bo prilika, da pravilno o našem sovraštvu napram kmetom popolnoma razistimo in vzpostavimo zopet sporazumljenje med mestom in deželo.“ „Kakor je moja dolžnost, sem dobro premislil, kar sem tu izjavil, te besede in načrti za bodoče zastopstvo okraja mi ostanejo vedno v spominu in bom z njimi stal ali z njimi padel. Prosim vas, da možko zastopate koristi mesta in okraja ne zмене se za hvalo ali grajo od zgor ali od spod, za sramotenje ali priznanje: zato smo vsi poklicani, to je naša dolžnost!“

Gospoda, kje je sedaj ona deloljubnost, kje je sedaj ona spravljivost, kje je sedaj oni plemeniti Julius Rakusch, župan celjski, ki je hotel „vzpostaviti sporazumljenje med mestom in deželo“, ki stoji in pade „z besedami in načrti za bodoče zastopstvo celjskega okraja“? — Kje ste sedaj oni, ki ste z navdušenjem odobraval to izjavo svojega župana, saj je pisala „vahtarca“: „Diese Erklärung weckte allseitig den grössten Beifall!“ — Dajte, dajte, pokažite vendar svojo spravljivost, saj vam je le za blagor mesta in okraja, za „mir in red“! Seveda ste si mislili ta blagor malo drugače, kakor smo ga mislili mi Slovenci.

Ne vemo pa seveda tudi ne, kako se strinja v zgornji izjavi tako zelo poudarjana požrtvovalnost z dejstvom, ki ga „vahtarca“ konstatuje z notico: „Na 16. t. m. ob 11. uri dopoldne določena volitev sedmih članov v okrajni zastop po celjskem občinskem odboru se ni mogla izvršiti, ker ni prišlo dovoljno število občinskih odbornikov.“ Kaj je bilo vendar krivo, da je nemška požrtvovalnost in pridnost potrajala samo do prošlega petka, da je v ponedeljek že nikoli in nikjer ni bilo več zaslediti? Ali je mogoče Rakusch res že „padel“?

Nemcem je bilo pač edino le za zmago. — Zmagati so hoteli na vsak način in zato so obljubovali vse mogoče: „okrajni zastop ne sme biti narodnostno bojišče“, „narodni čut se bo skrbno varoval in spoštoval“, „dolžnost vsakega je, zastaviti vse moči za blagor mesta in okraja“, a ko so izprevideli, da vsi njihovi obeti ne morejo izpreobrniti ni enega slovenskega volilca, je minila navdušenost kakor megla ob solncu. Laž je bila vsa njihova spravljivost, hinavščina njih prijaznost, za njihovimi dobrimi besedami se je le skrivalo poželenje po gospodarstvu v okrajnem zastopu, po gospodarstvu z denarjem slovenskega celjskega okraja! Saj ste jih videli one divje, sovražne poglede, ki so vas, slovenske volilce, spremljali, ko ste šli oddajati svoj glas za slo-

LISTEK.

Zločin.

(Iz cikla A. Čehova: „V mraku“.)

„Kdo je tu?“

Nič odgovora. Stražnik ne vidi ničesar, toda skozi žvižganje vetra in šumenje drevja sliši dobro, da gre nekdo po drevoredu. Sušceva noč je zavila zemljo v oblake in meglo, in stražniku se zdi, kakor bi se bil z zemljo in nebom s svojimi mislimi za nekaj grozno velikega, neprodarno temnega zedinil. Hoditi more le tipajoč okolu sebe.

„Kdo je tu?“ vpraša stražnik znova, in zdi se mu, kakor bi slišal šepetanje in zadušeni smeh.

„Ko je tu?“

„Jaz, batjuška — — —“ je odgovoril starčkov glas.

„Da, pa kdo si ti?“

„Jaz — — — mimoidoč.“

„Kakšen mimoidoč?“ je vzkliknil stražnik jezno, da bi zakril na ta način svoj strah. „Te že morda hudi pusti tu okolu potepati. Vrag, v taki noči hodiš popokopališču!“

„Je-li tu pokopališče?“

„Kaj pa drugega? Seveda pokopališče! Ali ne vidiš?“

„Ah, ah, ah... Marija, ti nebeška kraljica!“ Pri tem se sliši vzdihovanje starega moža. „Ničesar ne vidiš, batjuška, ničesar... Glej, kakšna tema, kakšna mrtva! Kakor v rogu je temno, Ta tema... Ah, ah, ah...“

„Da, pa kdo si ti?“

„Jaz — romar, oni na... potujoč človek.“

„Pravi vragovi, ti bi me ponoči metulji... Da, to so romarji! Pijanec...“ murmra stražnik pomirjen po besedah in vzdihih potnikovih. — „Z vami se samo greši. Celi dan pijejo in po noči jih goni hudi okrog. Zdelo se mi je pa vendar, da nisi sam tu, ampak dva, trija.“

„Sam sem, batjuška, sam. Popolnoma sam. Ah, ah, ah... O, naši grehi...“

Stražnik se zadene ob moža in obstoji. „Kako si prišel sem?“ vpraša.

„Izgrešil sem se, ljubi mož. Šel sem v mitrijevski mlin in sem se izgrešil.“

„Kaj, ali je tu pot v mitrijevski mlin? Koštrun! Da si pride v mitrijevski mlin, se mora iti veliko dalje na levo, iz mesta po veliki cesti. V pijanosti si šel dobre tri vrste predaleč. Gotovo si v metu pregloboko v čašo pogledal.“

„Grešil sem, batjuška, grešil. Res je bilo tako, nočem greha zamolčati. Kako pa naj grem naprej?“

„Pojdi vedno naravnost, da prideš do plota, tam se pa obrni na levo in pojdi po celem pokopališču do vrat. Tam odpri in pojdi z Bogom. Pazi pa le, da ne padeš v jarek. Tam za pokopališčem pojdi po polju, dokler ne prideš do velike ceste.“

„Bog ti daj zdravje, batjuška. Marija, ne beška kraljica, naj te čuva in ti bodi milostna. Toda ti bi me lahko spremljal, ljubi mož! Bodi tako dober in me spremljaj do vrat!“

„Nimam časa! Pojdi sam!“

„Usmili se, bodem zato za tebe molil. Jaz ne vidim ničesar, tema je, kakor v rogu, ne vidim niti roke pred očmi! Ta tema, ta tema! Spremljaj me, prijatelj!“

„Jaz nimam časa koga spremljati! Ko bi vsakega tako razvadil, bi mi bilo kmalu preveč spremljevanja.“

„Za Kristovo voljo me spremljaj! Jaz ne vidim ničesar in se bojim sam po pokopališču hoditi. Strašno je, batjuška, strašno, jaz se strašno bojim, ljubi mož!“

venske kandidate, saj ste jih videli, kako so besneli, ko so videli, da je bil ves njihov trud zaman, da je zmaga vzlic vsem njihovim lumparijam in sleparijam vendarle slovenska! To niso bili več oni preprijazni ljudje, ki so vam obetali tisočake, koncesije, in bogvedi, kaj še vse, to so bili že zopet oni, ki so vodili svoj čas nemške poulične tolpe na mirno slovensko ljudstvo, na mirne slovenske goste, ki so vam zaprisegli sovražstvo do zadnje kaplje krvi.

Koliko drugače pa je bilo na naši strani. Slovenci niso obljubovali tisočakov, ne koncesij, in niso se ponašali z ničemer drugim kakor s svojo poštenostjo, s svojim dosedanjim poštenim delom. Tu ni bilo onega krika in vika, ne, apelovalo se je samo na poštena slovenska srca slovenskih volilcev, na veliki pomen okrajnega zastopa za duševne in gmotne imetke našega naroda, in prišli so vsi naši možje, da oddajo svoj glas za slovenske moše. Izdajalca ni bilo med nami. K večjemu, da se je par njih odtegnilo volitvam iz raznih vzrokov, ali z Nemci ni volil nobeden pravi slovenski volilec.

Kdor je imel priliko biti navzoč po končanih volitvah v celjskem „Narodnem domu“, kjer so se zbirali slovenski volilci v petek in torek, je lahko spoznal, kje je pravi čut za dobro stvar, kje je vnetost za delo in vztrajnost. Kdor je videl radosti sevajoče obraze starih kmetov, kdor je videl kapati solze radostnice po zagorelih licih v narodnem boju osivelih mož, ta je izprevidel, da je bila in mora biti pravica na slovenski strani, tamkaj, kjer živi tako rodoljublje, taka navdušenost. Nemci bi bili zmago praznovali s vpitjem, tulenjem, razbijanjem, napadanjem Slovencev, Slovenci pa smo jo praznovali s solzami radosti v očeh in srcem, polnim hvaležnosti napram vsem onim, ki so nam pripomogli do srečnega izida. Izpregovorila se je marsikatera navdušena beseda, osvetil marsikak zloben slučaj, kako so naši na sprotniki hoteli oznanjajoč „mir in red“ zatrositi med posamezne sloje slovenskega naroda prepir in neslogo, da bi potem sami laglje prišli do nadvlade. Kako je vse nemško časopisje s „Štajercem“ vred hujskalo slovenske kmete zoper slovensko razumništvo, češ kmet naj voli le — kmeta, ne pa izobraženca, toda slovenski kmetje so izpoznali, kako past jim nastavlja Nemci s svojim hujskanjem, in niso se dali premotiti. — Kakor siva skala trdno so stali vsi za dogovorjene slovenske kandidate; železna disciplina, trdna sloga in edinost nas je morala dovesti do zmage.

„Dohtarjev ne!“ so kričali Nemci, „dohtarjev in farjev ne!“ je kričal „Štajerc“, seveda, ker ravno teh se je treba Nemcem najbolj bati. Koliko krasnih nemških naklepov so že izpodbili slovenski „dohtarji in farji“, kolikokrat so celjski Nemci že bili prepričani, da bodo prišli do svojega cilja, a zopet jim je v zadnjem trenutku prečrtal račun kak slovenski „dohtar“. Seveda je potemtakem umevno, da je bila prva skrb celjskih Nemcev, da so skušali odvrniti sloven-

sko ljudstvo od slovenskih odvetnikov in duhovnikov. Toda, kakor smo že rekli, se jim je ta naklep popolnoma izjalovil — slovensko ljudstvo je in bo vedno zaupalo slovenskim odvetnikom in duhovnikom, ki so vendar sinovi istega ljudstva samega, ne pa morda nemškim in nemškutarskim hujskačem, katerim je očividni namen izkoriščevanje nekega slovenskega ljudstva v svoje politične namene. Koliko je to hujskanje izdalo, kaže najočitnejše izid volitev: niti eden slovenski kmet ni volil nemških kandidatov, da, celo teharska občina, ki je v nemških rokah, ni volila onih kandidatov, katere so ponujali nemški prvaki. — To je bil odgovor na nemška hujskanja.

Splošni izid volitev nam je dal torej 22 glasov v okrajnem zastopu, dočim imajo Nemci vsled „velikanske brige za blagor mesta in — okraja“, ki jo je pokazal celjski mestni odbor, le 11 zastopnikov. Dvakratna slovenska večina bo torej brez ovir mogla redno in uspešno delovati v blagor lepega celjskega okraja in vzdrževati „mir in red“ tako, kakor ji naklada njena dolžnost in potrebe okraja. Seveda je pričakovati od celjskih nemških prvakov še vseh mogočih zavijanj, da bi se ovrgele volitve, toda tudi mi Slovenci imamo toliko zaupanja v svojo pravico, da se nam ni treba bati nemških zvijač, kajti naša dobra stvar je, in bo tudi še nadalje morala zmagati. — Celjski okrajni zastop ne bo nikdar nemški, in če si vsled tega zbrusijo Nemci pete od Celja do Dunaja. Naj le vlada razveljavi volitve, za Nemce bo do tedaj pripravljen še občutnejši poraz, kakor je bil sedaj.

Naša slovensko ljudstvo se ne da več slepiti. To naj bi si bili celjski Nemci že zdavnaj zapomnili!

Celjske in štajarske novice.

— Bratje „Sokoli“. Dne 12. junija t. l. priredi „Celjski Sokol“ veliko sokolsko veselico v vseh prostorih „Narodnega doma“. Najvažnejši del te veselice bo, kakor običajno pri sokolskih prireditvah — javna telovadba. Z gotovostjo smemo trditi, da še lepše telovadbe ni bilo v Celju, kakor bo ta. Zato pa tudi pokažimo ob tej priliki, ko vabimo vse štajarske rodoljube v svoj krog na neprisiljeno zabavo in sokolsko slavlje, da smo vredni zaupanja, ki ga stavi narod v „Sokola“ — pokažimo mu vsestranski napredek, kolikor dopuščajo za nas pretesni prostori velike dvorane. Naš nastop mora biti v vsem uzoren, zato bratje telovadci pridno na delo.

— Imenovanja v sodni službi. Kdo bi si bil mislil! Kakor strela iz vedrega je udarilo med naše „višje“ sodne uradnike. Neki celjski sodni tajnik, Nemec, se je sicer zarekel, toda rekel pa je le, da niso niti Nemci imeli nikake „Idee“, da je mislil mariborski Greistorfer „iti“ in tu se je kar naenkrat čitalo: Cesar je dovolil, da se izrazi dvornemu svetniku in predsedniku okrožnega sodišča v Mariboru Robertu Greistor-

ferju ob priliki premeščenja na lastno prošnjo v pokoj najvišje priznanje za njegovo mnogoletno zvesto in uspešno delovanje. Kakor smo že rekli, se ni niti sanjalo komu, da je kaj takega mogoče, in ko smo to čitali, smo bili takoj prepričani, da je pač dalo sedanje brezparlamentarno stanje dobro došlo priliko predsedniku graškega nadsodišča, da zopet zada zahrbtnen udarec slovenskim težnjam. Seveda, sedaj mu je stvar lahka, gospodu grofu Gleispachu, in porabil je tudi to priliko. Greistorfer je šel v zaslužni pokoj na njegovo mesto pa pride deželnosodni svetnik Ludovik Perko, dosedaj pri okrožnem sodišču v Celju. Mož je sicer rojen Slovenec, tudi zna slovenski, ali mišljenja je nepobitno nemškega. Celjani nismo z njim ničesar izgubili, a Mariborčani so si pridobili z njim moža, ki bo veren oproda graškega Gleispacha v vsem in vsakem. Na Perkotovo mesto pa je premeščen iz Kamnika tamošnji okrajni sodnik, deželnosodni svetnik Franc Garzarolli pl. Thurenlack. Kolikor nam je znano, bo Garzarolli v vsem nadomestoval Perkota. Nadsvetnikom sta bila imenovana tudi deželnosodni svetnik Štefan Katziantschitz v Celju in dr. Ignatz Pevetz, znani vojniški volilec, v Mariboru. Kakor je torej videti, so se vsa ta imenovanja in premeščenja razun Garzarollija zgodila kar doma, da ni prišel v poštev niti eden izvenštajarski višji sodni uradnik, posebno pa ne Slovenec. O stvari bomo izpregovorili še obširnejše.

— „Celjske“ oslarije. Če Celjani kaj posebno „kustnega“ iztuhtajo, pravi drugi svet, to je spet prava celjska oslarija. — Takih oslarij pa ni tako malo. Med volitvijo velikega posestva, ko je volilna komisija odklonila nepostavno pooblastilo mrtvega Franca Orozelna, zakrutil je nek „nemški volilec“ nad Rakuschem „austreten aus der Kommission“ — izstopi iz komisije — Rakusch je skočil kvišku, kakor bi ga gad pičil, in bežal od mize volilne komisije. Cela nemška garda je rohnela in šumela, kakor roj razdraženih sršenov, češ, zdaj je pa konec volitve; zdaj smo jo pa iztuhtali! Pa kako iznenadenje! Vladni komisar je s kratkimi besedami naznanil, da se bo mesto pobeglega Rakuscha izvolil drug ud v komisijo. Čeravno je cela nemška armada razsajala in tulila, kakor da so že poslanci v dunajskem parlamentu, in so Nemci zgubili na mah zadnje trohice spomina, tako da nobenega slovenskega volilca niso več mogli spoznati, volilo se je in bil je izvoljen v volilno komisijo že stari ljubljeneec vsakega nemškutarja g. dr. Gregorec. „Nemška obstrukcija je pogorela. Začeli so drugo obstrukcijo. V soboto so imeli voliti veliki obrtniki in trgovci. V tej skupini imajo Nemci veliko večino, zaradi česar se Slovenci v tej skupini dozda niso udeleževali boja. Letos pa je bilo drugače. Slovensko vodstvo je takole mislilo: Nemci bi znali kje v tej skupini obstrukcijo delati, češ, Slovenci ne bodo prišli, Nemci pa ne bomo volili, volitev se ne bo mogla izvršiti, in dokler skupina velikih trgovcev in obrtnikov ne voli, ne more se volitev naprej vr-

„Ti si siten“, vzdihne stražnik. — „Dobro, pojdi.“

Stražnik in popotnik sta šla vstric, ramo ob ramo, in molčala. Vlažni veter jima veje ravno v obraz in nevidno drevje suje šuščeč in škripajoč velike kaplje na nju. — Drevored je poln luž.

„Le to se mi čudno zdi,“ reče stražnik po daljšem molku, — kako si sem prišel? Vrata so zaklenjena. Silil preko plotu skočil, kaj? Preko plotu skakati vendar ni za starega moža!“

„Ne vem, batjuška, ne vem. Kako sem sem prišel, tega še sam ne vem. Menda se je vrag z menoj igral. To je božja kazen. Zares vražja igra, satan me je omotil. Ti pa, batjuška, si gotovo tu stražnik?“

„Jaz sem stražnik.“

„Si-li ti sam stražnik pokopališča?“

Tu je veter tako hudo potegnil, da sta morala obstati. Stražnik je počakal, da je veter ponehal, in je odgovoril: „Trije smo, eden ima mrzlico, drugi pa zdaj spi. Mi dva se menjava.“

„Tako, tako, brate. Kak veter je to, kak veter! Tega slišijo menda tudi mrlič! Rjove kakor divja zver... Ah, ah, ah...“

„Odkod pa prideš?“

„Od daleč. Jaz sem od daleč, od Vologde. Romam na svete kraje in mislim na dobre ljudi. — Gospod, reši in smili se nas!“ Stražnik postoji malo časa, da razže pipo. Vsede se za popotnikov hrbet, razže nekaj vžigalic. Plamen prve vžigalice plapolajoč za trenotek kos drevoredu, desni, bel spomenik z angeljem in temer plamen druge vžigalice, ki svetlo zablišče, vžigala veter vgasne, švigne kakor blisk na levo, obsije vogel ograje; tretja vžigalica obsije bel spomenik na desni, temen križ in ograjo okolu groba na levi, v katerem leži otrok.

„Ti ljubi mrtveci spijo!“ mrmra popotnik in globoko vzdihne. Bogati in ubogi, pametni in neumni, dobri in zli spijo. Zdaj so vsi enaki. In spali bodo do zadnjega dne. Bog jih pelji v svoje kraljestvo in jim daj večni mir.“

„Zdaj hodimo mi tu, toda pride čas, ko bomo tudi mi tu počivali,“ reče stražnik.

„Tako je, tako. Vsi, vsi bomo počivali. Takega človeka ni, ki bi ne umrl. Ah, ah, ah. Naša dela so hudobna, naše misli zvijačne! O, ti grehi, ti grehi! O, moja s prokletstvom

obložena duša, nenasitljiva, moje grešno telo Gospoda sem razsrdil in niti na tem niti na onem svetu ne najdem rešitve. Živim v grehu, kakor črv v zemlji.“

„Da, pa umreti moramo.“

„To je ravno, da moramo.“

„Romar pač ložje umre, kakor eden izmed nas,“ reče stražnik.

„Romarji so tudi različni. So pravi romarji, ki so Bogu dopadljivi in na svojo dušo pazijo, so pa tudi taki, ki samo po noči po pokopališčih hodijo in satanu veselje delajo... Da, marsikateri romar te vdari, če se mu ljubi, s sekiro po glavi, da takoj izdihneš.“

„Zakaj govoriš take besede?“

„Samo tako... Glej, tu so kakor se mi zdi, vrata. Tu so. Odpri!“

Stražnik odpre tipajoč vrata, pelje popotnika za rokav vun in reče: „Tu je konec pokopališča. Zdaj idi po polju, da prideš do ceste. Toda tu je takoj jarek, da ne padeš... Ko prideš na cesto, se obrneš na desno in greš do mlina...“

„Ah, ah, ah...“ vzdihne popotnik, ko je nekaj časa molčal. — Jaz pa mislim, da mi

šiti in okrajni odbor ne konstituirati. — Vlada bode torej čisto nove volitve razpisala Nemcem na ljubo. — Odredilo se je torej, da gredo trije slovenski volilci točno ob 9. uri volit. Če ne bo Nemcev na volišča, bodo sami trije „sebe“ v komisijo in vseh desetero zastopnikov Slovencev izvolili v okrajni zastop. — Kakor mislili, tako storili. Ko pridejo trije slovenski volilci v volilno dvorano, najdejo res pet nemških volilcev, leno se naslanjati po klopih. — Po vstopu Slovencev pa je nastalo med Nemci na mah življenje kakor na mravljišču, če se v istega dregne s palico. Poslali so na vse strani tekače, ki so klicali: „Hanibal ante portas“, (Slovenci so tukaj), na kar je prihitelo od vseh strani še polducata nemških volilcev, kateri so pa sedaj z vso vnetostjo in pridnostjo volili komisijo in 10 zastopnikov in sijajno „zmago“ dosegli. Slovenci pa so zadovoljni šli z volišča. — Tako je pogorela druga obstrukcija. — Kakor pa gre do tretjega rado, tako tudi s to obstrukcijo. Celjani ne bi mogli biti Celjani, če ne bi ostali zvesti svoji „modrosti“. V ponedeljek volila so ali imela bi voliti mesta — Celje 7, Žalec 1, Št. Jurij 1, Vojnik 1 — zastopnike v okrajni zastop. Žalec, Št. Jurij in Vojnik so izvolili svoje zastopnike, Celjani pa niso volili. Niso prišli k volitvi, najbrž so negovali hudega mačka v postelji, katera so si vjeli iz žalosti, ker sijajnih demonstracij, ki so jih bili že pripravili za slavljenje svoje zmage, niso mogli obhajati. — To bo spet tretja bistrournost Celjanov; ali so res tako bistr glavice njihovi kolovodje, da upajo s to otročarijo konstituiranje okraja zavirati? Če bi to bilo, potem celjski okraj ne bi nikoli več obstal, kajti če bi celjska obstrukcija sedaj zavrla konstituiranje okrajnega zastopa, pa napravita prihodnjič narodna trga Žalec in Št. Jurij isto. Ta dva trga ne bi volila, kakor Celjani sedaj niso. — Celjanom je torej očitno všla zadnja trohica pameti, in pravijo, da se je Rakusch že peljal v Gradec, da tam spet nekaj pameti sklanfajo in je Celjanom pošljejo. — Bodemo videli, koliko je bode!

— Medvedovo kožo prodajajo — pa še medveda niso ustrelili. Kako so nemškutarji bili uverjeni, da bodo zmagali, kaže govor, ki ga je Rakuš govoril v mestnem zboru. Če bi že zmago imeli v žepu, ne bi mogel tako bahato govoriti. Pa še več. V četrtek zvečer pred volitvijo praznoval je že Rakuš zmago ter praznil kozarce na „nemško“ slavo, na katero so računili s pomočjo slovenskih izdajalcev. Slovenskih izdajalcev pa ni bilo, in mesto nemške zmage prišel je velik nemški maček, ki je po „nemški“ zacvilil, mesto „heil“, „unheil!“ — Rakusch, Rakusch, ne hodi med preroke, za to imaš premalo božjega daru!

— Vincenc Janič je janičar postal. Ne na tak način, da bi bil ob času volitve doma ostal, ampak tako, da je odpadnike volil, to pa baje zato, da bi usmiljenje zbudil pri profesorjih nemškega „Studentenheima“. Ima tam sina, ki

že tri leta en gimnazijski razred obiskuje in je menda nekako bolj slaboten. Da bi sinčku milost izprosil, je Nemce volil in jako drzno nastopal. Človek bi mislil, da bi mu vroče postalo, če je kakega Slovenca z očmi srečal, pa nič ne. Vincenc Janič pa s svojim vinom zalaga veliko število narodnih gostilničarjev po Štajarskem, Kranjskem in Hrvatskem, baje celo Narodni dom v Brežicah. Ima se torej za svoje bogastvo Slovincem in Hrvatom zahvaliti. Ko je pa zatajil sveti spomin svojih narodnih roditeljev in Nemce volil, rekel je s tem: Slovincem se nič ne bojim, pač pa na zadnjo plat telesa cepnem iz strahu pred hajlovskimi profesorji. To je pa dobro, da se po svetu izve. — Prosimo slovenske in hrvatske časopise, da objavijo, kaj je Vincenc Janič storil.

— Južna železnica zoper Slovence Tudi te seveda ni smelo manjkati in volila je v petek kot veleposestnica zoper Slovence po celjskem postajenačelniku in bivšem feldveblu Frankenu. — Podjetje, ki bi se moralo postaviti v službo vseh, kateri mu zaslužka dajo in so nanje kot monopol navezani, postavi se v politični borbi zoper ogromno večino prebivalstva, ki v okraju prebiva in mu vsak dan naročila daja! Ali je to prav?!

— Štajarska dežela zoper štajarske Slovence Žalostna ironija na naše ustavno življenje je, da se je štajarska dežela kot volilka v veleposestvu zadnji petek postavila zopet na stran največjih sovražnikov slovenskega naroda, ki pa tvori tretjino prebivalstva te dežele same. Dežela se bojuje zoper deželane! Zapomnite si to, Slovenci. — Zastopnik štajarske dežele je pa razun tega na volišču izmed vseh Nemcev nasproti Slovincem kazal najpredrznejšo ošabnost. Kako neki se morajo počutiti mogočni gospodje iz Gradca, ko vidijo, da je dežela kot strankarska volilka morala biti poražena od prebivalcev iste dežele, ki bi smeli od dežele pričakovati vsaj nepristranost, če že ne ljubezen! — Značilno je, da hoče baje štajarska dežela celo nekega slovenskega veleposestnika, ki ni hotel Nemcev voliti, kaznovati stem, da mu kot industrijalcu odtegne dosedanja naročila za deželno kopališče na Dobrni. — Slovenske poslance pozivljamo, da v ti zadevi zahtevajo pojasnila.

— Tristo klobas so naročili celjski Nemci prošli petek za poulično fakinažo, da bi bila bolj pri moči pri slavljenju zmage. Aranžiran je seveda gotovo bil tudi kak „šturm“ na „Narodni dom“ in morda na hiše odličnejših Slovencev, kakor je to bilo pred par leti, in zato je bilo treba klobas, da ne bi gospodom barabam zmanj kalo potrebnih moči. Ker pa je h klobasam treba tudi pijače, je bilo pripravljenih baje ogromno število sodčkov pive. Škoda res, da tudi klobase in pivo ni moglo Nemcem priboriti tako zaželjene zmage.

— „Domovina“ v državnem zboru. Vse nemški poslanec Malik je zmašil neko vprašanje na ministrskega predsednika Körberja, v katerem se neusmiljeno pritožuje zoper naš list,

ki je prinesel dne 3. t. m. članek z naslovom: „Slovenci dravinjske doline v boj proti klevetnikom“. Najboljše pri celi stvari je pač, da gospod Malik ni niti vedel, kaj je to „klevetnik“, kajti prestavil je to besedo z „Widersacher“! Celo „vprašanje“ govori le o hujskanju slovenskega ljudstva proti Nemcem. Prav dober se nam zdi tale stavek: „Anarhistični listi se zaplenjujejo, ali celjska „Domovina“ jih že zdavnaj presega in je vsled vednega prizanašanja njenemu zločinskemu početju po c. kr. drž. pravdnistvu prosta vsake cenzure“. Ali ni to res lepo? Dalje se laže gospod Malik takole: „Isti hujskaški list svari slovensko ljudstvo, da naj ne kupuje pri nemških trgovcih, češ da imajo leti goljufivo mero in vago!“ Tega pač „Domovina“ ni nikdar pisala, torej se je gospod Malik nesramno zlagal. Najlepši pa je konec, kjer gospod Malik vpraša: „Ali hoče vaša ekscelenca takoj odrediti, da se zaplenijo inkriminirani odstavki ali celi članek „Slovenci dravinjske doline v boj proti klevetnikom“ z dne 3. maja 1904, št. 34?“ — Na, tu ga imaš vraga! Sedaj smo mrtvi. Gospod Malik nas je „fental“. Odslej bomo smeli pisati le o vremenu in kako odpravljajo se „Nemcem“ garje, preganjajo nemčurskim glavam gnide!“

— C. kr. pošta v Celju! Drznemo se vprašati gospoda c. kr. poštnega uradnika, ki je bolj rejene, srednje postave in sedi navadno pri blabajni, kjer se denar vplačuje, ali je že kaj premišljeval, kako se s strankami občuje, četudi so slovenske, in je li že prišel morebiti do prepričanja, da sedi on v uradu zaradi strank, ter da ne hodijo te slednje morebiti samo ogledovat njegov prijazen obraz? Ker pa smo že tako predrzni, vprašamo še tudi gospoda sosedo, dotičnik, ki ga zadene to vprašanje, bode že vedel — ali se je že spomnil, kako se piše besedica „štiri“, kajti pred tednom dni mu je bila prišla popolnoma iz spomina? — Na svidenje!

— „Nemški dijaki, nosite nemške znake“ je pred kratkim pisala „vahtarca“ in hujskala nemške dijake, da naj vselej in povsod kažejo svoje nemško prepričanje, poživljala jih, da se takorekoč identificirajo z ono celjsko poulično druhaljo, katera je celjskim nemškim prvkom na razpolago, kadar se gre za kako večjo lumparijo proti Slovincem. In nemški dijaki c. kr. gimnazije — „čast“ vzornemu odgojevalnemu načinu c. kr. nemških profesorjev z ravnateljem vred — so že začeli izvrševati službo, ki so jim jo namenili njihovi „politični voditelji“. Seveda so lumparije nemškega dijaštva namenjene v prvi vrsti slovenskemu dijaštvu. Ker pa se ta nemška dijaška fakinaža ne upa na dijake višjih razredov, spravi se na nižjegimnazijce, nad katerimi se potem znaša s svojim hajlovskim junaštvom. Ako teh ni, so pa tudi slovenski kmetje na vrsti. Tako n. pr. je prošlo nedeljo sedmošolec Sittner, pravi tip pouličnega razsajača, nahrulil nekega kmeta z besedami: „Die Culukafer sind schlecht, die verdammten Bindschen sind aber noch schlechter!“ Le škoda,

zdaj ni treba več v mlin hoditi . . . Kateremu vragu na ljubo bi naj zdaj tja hodil? Ostanem rajši tu, prijatelj, pri tebi . . .“

„Zakaj hočeš tu ostati?“

„No tako . . . V tvoji družbi je prijetnejše.“

„To si si lepega šaljivca izbral! Romar si, jaz pa vidim, da se rad šališ . . .“

„Gotovo, da se rad!“ reče popotnik hripavo se smejoč. — Ah ti moj ljubi, moj ljubi! Ti se bodeš še dolgo spominjal mene romarja!“

„Zakaj naj bi se te spominjal?“

„Da tako . . . Lepo sem te goljufal . . . Sem-li romar? Saj nisem romar . . .“

„Kaj si pa potem?“

„Mrtvec . . . Ravno kar pridem iz greba . . . Se-li spominjaš ključavničarja Gubareva, ki se je v križevem tednu obesil? Jaz sem tisti Gubarev . . .“

„Laži še bolj!“

Stražnik mu ne veruje, čuti pa po celem telesu tako težek in mrzel strah, da zapusti svoj prostor in začne po vratih tipati . . .

„Počakaj, kam hočeš?“ reče popotnik in ga prime za roko. — „Ah, ah . . . glej kakšen si! Me-li hočeš samega pustiti?“

„Izpusti me!“ kriči stražnik in se trudi roko iztrgati.

„Stoj mirno! Če ti zapovem stati, moraš stati . . . Ne skušaj se iztrgati, prokleti pes! Če hočeš živ ostati, stoj mirno in molči dokler zahtevam . . . Meni se ne ljubi krvi prelivati, drugače bi bil že zdavnaj mrtev, prokleti . . . Stoj mirno!“

Stražniku so se noge šibile. V svojem strahu zatisne oči in se nasloni na plot. Rad bi bil kričal, toda vedel je, da bi njegov klic ne dosegel hiše . . . Poleg njega stoji popotnik in ga drži za roko . . . Kake tri minute pretečejo v molku.

„Eden leži v mrzlici, drugi spi, tretji pa spremlja popotnika,“ mrmra romar. „To so vrli stražniki, ki zaslužijo svojo plačo! Ne, bratec, tatje so bili vedno točnejši, kakor stražniki! Stoj, stoj, in se ne makni . . .“ Zopet preteče petnajst minut v molku. Naenkrat se zasliši žvižg.

„Tako, zdaj pojdi,“ reče popotnik, izpustivši roko. „Pojdi in zahvali Boga, da si ostal živ . . .“

Popotnik tudi zažvižga, zbeži od vrat, in sliši se, kako skoči preko jarka. Nič dobrega

sluteč in še vedno od strahu se tresoč, odpre stražnik neodločno vrata in zbeži z zaprtimi očmi, nazaj. Na ovinku pota pri velikem drevo-redu sliši nekoga teči, in nekdo ga vpraša s sikajočim glasom: „Si-li ti, Timofej? — Kje pa je Mitjka?“

Ko je pretekel celi, veliki drevored, zapazi v temi mal, moten plamen, čim bližje prihaja ognju, tem tesnejše mu postaja, tembolj sluti nekaj hudega.

„Ogenj je v cerkvi, kakor se mi zdi,“ si misli. „Kako je le prišel tja? Reši, usmili se, nebeška kraljica! Da, tako je!“

Stražnik stoji za minuto pred razbitim oknom in gleda z grozo na oltar . . . Mala voščena sveča, ki so jo tatje pozabili ugasniti, plapola zaradi vetra, ki prodira skozi okno, in obseva v krvavo rdečih progah mašne plašče, prevrnjeno malo omaro in brezšteviline sledove stopinj po oltarju in krog njega. Preteklo je še nekaj časa in veter nese tuleč hitre, neredne glasove zvonov po pokopališču . . .

da mu ni kmet prisolil par poštenih okrog njegovih nemških ušes! — Drugi nemški dijaki, med njimi Rainer, Droll, Neubauer in še šest drugih so se ga pošteno navlekli pri „Hubertusu“. V svoji pijanosti so se privlekli do „Narodnega doma“, kjer so začeli tuliti neko pesem. Potem se je tolpa valila dalje po rotovski ulici, kjer je najprej napadla dva slovenska vajenca Vaničeve trgovine in potem pa slovenske nižje gimnazijce, ki so jim prišli ravno nasproti. Rainer (menda glava teh pouličnjakov) se najprej zadere nad njimi: „Prokleti bindišarski psi, ali govorite kitajski ali japonski! V nemškem Celju se govori nemški, ne pa kitajski!“ Ker mu ni nihče odgovoril, je sunil zdaj enega, zdaj drugega v zid in jim dajal zaušnice in ko so mu ušli, je še tekel za njimi. Po tem junaškem dejanju se je valila cela tolpa k Dürnbergerju. — Z vso pravico vprašamo šolsko oblast, ali misli kedaj resno posredovati, da se take lumparije ne bodo več dogajale, sicer bomo prisiljeni storiti korake, da bomo za vedno zavarovali naše dijaštvo takih lopovskih napadov. Slavno ravnateljstvo c. kr. višje gimnazije s tem zadnjič opozarjamo, da naj stori svojo dolžnost, kajti odslej se bo vsak tak slučaj direktno naznanil naučnemu ministertvu in c. kr. državnemu pravdnistvu.

— Celjska mestna klavnica je res pravi unikum. Kolikor nam je znano, je tudi to ne kaka ustanova celjskih nemških prvakov, katera kakor vse druge, prinašajo mestu namesto dobička le izgubo. Toda če bi bilo že to samo, naj bi že bilo, toda klavnica je celo mesarjem, kateri jo ponajveč vzdržujejo, le v škodo. Slišali smo te dni, kako se je neki mesar hudo pritoževal zoper nered, ki vlada v klavnici. Upravitelj klavnice vzdržuje celo jato psov. Ti psi imajo seveda v klavnico prost vstop in tako se dogaja, da si ti psi privoščijo marsikak lep kosček mesa v škodo mesarjem. — Pa kaj, gospoda na magistratu imajo pač časa dovolj za vse drugo, samo za to, kar bi bilo treba, ga nimajo. — Malo več nadzorstva bi bilo pač treba, in če že mora ravno imeti upravitelj klavnice svoj bataljon psov, naj bi se vsaj poskrbelo, da zaradi tega drugi ljudje ne bodo imeli škode.

— „Hundsmutter“ se je najbrž preselila v „Narrenthurm“ na Breg, kajti pasjega renčanja in cvilenja, kakor ga je čuti iz „Narrenthurma“, si drugače ne moremo tolmačiti. Ljudi že kar glava boli od tega večnega lajanja in tulenja.

— Smrdeči mlin in moka. Kakor smo že omenjali, je pri smrdečem mlinu vse strupeno, zrak in voda, ki pride od njega. Izrekli smo tudi bojazen, da bode tudi moka ostrupljena. Glejte, lastniki sami že izprevidavajo, da bo moka nezdrava, ker so že vse mogoče ukrepali, da bi zabranili pristop strupenemu zraku do moke. Pa bodo to mogli doseči? Gotovo ne. Smrad je v zraku, smrdljive strupene snovi plavajo v zraku, zrak pride povsod in tako se bodo mešale strupene snovi z zrakom med moko. In kakor ta strupeni zrak škoduje človeku, da ga boli glava in se mu v želodcu dviga, in kakor ribe crkajo, ki pridejo v dotiko z vodo tega mlina, tako bodo čutili ljudje, ki uživajo zastrupljeno moko v želodcu čudne „uspehe“ smrdečega mlina. Nemci in nemškutarji bodo z navdušenjem seveda uživali to moko. Mi jim jo iz srca privoščimo ter jim želimo: dober tek!

— Starogrof Jurij Salm, graščak v Novem Celju, je bil edini izmed mož, ki niso slovenskega rodu, ki pa vendar ob volitvah v veleposestvu ni stal na strani sovražnikov tukajšnjega prebivalstva. Vzdržal se je volitve. Zdi se nam dolžnost, da prebivalstvu naznanimo, da je edino ta pravični gospod imel srce na pravem mestu, in ni, kakor so drugi storili, omadeževal svojega častitljivega plemstva s tem, da bi pomagal renegatom v boju zoper lastni narod. Zahvaljujemo se mu, slava nepristranskemu možu!

— Edini žalski „Nemec“ — Lorber — je imel prošli petek tudi že nabite topiče, da bi streljal v proslavo nemške zmage. Hodil je vedno poslušat, kedaj bo zagromelo na Miklavževem hribu, toda glej vraga, po Žalcu se pokažejo slovenske trobojnice in Lorber jo je z dolgim nosom pobrisal skrivat topiče.

— Zaveden veleposestnik v Št. Juriju ob uš. železnici. Gospod I. Kartin iz Št. Jurija ob

juž. žel. je eden izmed onih veleposestnikov, ki je obenem opravičen voliti v skupini velike obrtnije. Vsi nemški in slovenski možje, ki so bili v enakem položaju, so na vprašanje oblasti, v kateri skupini hočejo voliti, izjavili, da v veleposestvu, ker je tu bilo pričakovati odločilnega volilnega boja. — Tudi gospodu Kartinu se je s slovenske strani k temu nujno prigovarjalo, a on se je iz osebne maščevalnosti zoper celjske Slovence izjavil za veliko obrtnijo, samo da bi mu ne bilo treba slovensko voliti. — Njegova rodbina se ima za vse, kar je in kar pomeni, Slovincem zahvaliti, on pa zdaj, ko je obogatel od Slovencev, slovenskemu narodu tako plačuje. Slovenski narod ga je kruha prosil, Kartin pa je slovenskemu narodu kačo dal.

— Izjava Naprošeni potrjujemo, da nam je prepis vloge krajnega šolskega sveta na Gorici z dne 15. oktobra 1903 št. 104, doposlal načelnik Deleja Josip s prošnjo, naj jo v listu objavimo. Ti vlogi smo dodali mi uvod ali nekaki predgovor, v katerem smo bičali predsedništva vseh okrajnih šolskih svetov na Štajarskem zaradi samonemškega uradovanja in preziranja slovenskega jezika. S to zadevo ni torej nadučitelj g. R. Knaflič na Gorici v nobeni zvezi. Ker nas on odvezuje od uredniške tajnosti, izjavljamo, da nam ni on določil nobenega drugega dopisa, kakor samo one tikajoče se „Javne šolske narodne knjižnice v Gorici“.

Uredništvo „Domovine“.

— Svetina se je tresla pretečeno soboto. Mar je bil potres? Ne, par mlečnozobih nemških študentkov je prišlo semkaj k nam, da si s svojimi profesorji vred ohlade svoje ne baš malo puhle glave! No, to bi še bilo, saj jim privoščimo svežega zraka, pa nekaj drugega je, česar ne moremo pozabiti; obnašali so se namreč tako predrzno in ošabno, kakor bi bila vsa Svetina njihova. Ko jim je namreč stopil duh slovenskega vina tja, kjer bi morali biti močgani, pričelo se je vpitje in hajlanje, da so se gotovo čudile še svetinske krave; seveda tudi „Wacht am Rhein“ se je morala peti ali pravzaprav tuliti. Še sedaj se ženske pogovarjajo, da tako grdega petja še niso slišale nikoli. Da torej Svetinčanke ne zgube posluha, skrbeli bomo zato, da taki in enaki dijački ne pridejo nikoli več na to stran Pečovnika. Upam, da Svetinčani nismo Slovenci samo z jezikom, ali pač? Mi ne potrebujemo nikake celjske nemške svojadi tukaj in mislim, da bo tudi gostilničar lahko brez tistih krajcarjev, kakor bi bil lahko tudi že zadnjič. Svetujemo jim prav resno, naj se nikoli več ne prikažejo na Svetino, sicer se jim zgodi lahko kaj človeškega, kakor pred kratkim Brežičanom; svoje nemške krofe napenjate lahko v Celju, v vašem „Studentenheimu“, ne pa med nami poštenimi Slovenci. Ste razumeli?

— Iz Letuša. 1. in 2. majnika obhajali so Letušani redko slavnost, namreč blagoslovljenje novega mosta, ki je res dika cele okolice. Blagoslovljenje je bilo združeno z gledališko predstavo in drugimi zabavami. Ta dva dni je imela prijazna vasica čisto praznično lice. — Povsod, kamor si pogledal, videl si plapolati trobojnice in različne druge zastave; zlasti pa je bil most, kakor tudi za igro določeni prostor, okrašen z venci in mlaji, na obeh koncih mosta pa sta stala slavoloka s krasnimi napisi. To vse pa je v prvi vrsti zasluga znanega narodnjaka gosp. Pevca, ki se je kot aranžer neumorno trudil, da se cela slavnost kolikor mogoče sijajno izvrši. Mnogo so pa pripomogli k temu tudi uprizoritelji igre „Doktor Heibar“, ki je tvorila začetek cele slavnosti. Lepo vreme je privabilo mnogo izletnikov od blizu in daleč, ki se pa gotovo niso kesali, da so se zbrali v tem prijaznem kraju, kajti igra se je, čeravno ni lahka, obnesla nad vse dobro. Vsak posamezni igralec je storil svojo dolžnost. Občinstvo je bilo kar presenečeno vsled neprisiljenega gibanja graščakove hčerke Anice in vsled živahnosti hišne Lizike. Mnogo smeja sta provzročila s svojim nastopom nikoli siti bolnik Radič ter vedno zaspani in lačni sluga. Mara je bila svoji ulogi popolnoma kos. Ravnotako sta vsem ugajala napačna zdravnik, kakor tudi pravi „Doktor Hribar“. — Kako že rečeno, so igralci svojo nalogo navzlic težkim ulogam častno izvršili. Hvalevredno je tudi, da

so igralke iz zelo oddaljene vasi redno prihajale k vajam ter stem omogočile dober izid igre S to igro pa so tudi pokazali letuški fantje — namreč igralci — ki so žrtvovali mnogo časa v prid slavnosti, da se je tudi med njimi vzbudila narodna zavest ter da daleč prekašajo nekatere svoje tovariše. Želeti je le, da se kmalu zopet prikažejo na odru. — Ko je po končani igri nastala tema, sledila je bakljada. Lepo je bilo gledati spreved, ki se je z godbo na čelu pomikal počasi po vasi iz čez razsvetljeni most. — Pri sprevedu je tudi jako možato nastopila z lampijoni v rokah, prostovoljna požavna bramba iz Pake. Na bližnjih gričih pa, ki obdajajo vas, pokazal se je umetni ogenj. Vse to je, kakor se je prikazalo, napravilo na občinstvo jako ugoden vtis, kajti „živijo“ - klicev ni bilo ne konca ne kraja. — Nato pa se je začela prosta zabava v gostilni g. Zanier-ja. Dobra in točna postrežba, godba in petje je zadrževalo občinstvo, da se je razišlo šele zjutraj, zadovoljno, da jim je prinesel 1. majnik toliko veselja, in kakor upamo, s sklepom kmalu zopet posetiti Letuš. — Vsa čast g. aranžerju in vsem, ki so sodelovali pri slavnosti. — Le tako naprej, in Letuš bo kmalu dika lepe savinjske doline. — Naslednji dan, 2. majnika je vlč. g. dekan po slovesni sv. maši blagoslovil most. Blagoslovljenja se je udeležila tudi šolska mladina z zastavo, različne požarne brambe in braslovsko pevsko društvo. Po blagoslovljenju so sledili govori, v kojih so govorniki opominjali Letušane, da naj bodo ponosni na most ter naj bodo hvaležni vladi za znatno podporo. Proslavljali so tudi gg. podjetnika in delovodjo vsled dobre izvršitve mosta. — Končno je zapelo braslovsko pevsko društvo par mičnih pesnic in godba je zaigrala še nekoliko komadov. Občinstvo se je na to deloma razšlo, deloma se še pa tudi razveseljevalo do poznega večera.

— Zahvala. Ob priliki slovesne otvoritve novega mostu v Letušu, priredila se je veselica z gledališko predstavo. Čisti prebitek v znesku 21 K 06 vin. naklonil se je tukajšnji šolski mladini. Podpisano šolsko vodstvo si šteje v prijetno dolžnost, izrekat vsem sotrudnikom — posebno pa poslovodju g. Rud. Pevcu, kot prireditelju te veselice — prav prirčno zahvalo za ta dar, ki se bode porabil za šolarsko kuhinjo. Bog plati! Šolsko vodstvo v Braslovčah.

— Takšni bodite. Samoslovenske napise je napravila občina pri Sv. Kunigundi na Pohorju. To pa seveda ni bilo po godu c. kr. okr. glavarstvu v Konjicah, katero je poklicalo župana k sebi, da se opraviči. Gospod župan, poštena slovenska korenina, pa je odgovoril okrajnemu glavarju: „Kedar bodete v Konjicah, kjer je le par pravih Nemcev, drugo pa vse slovensko, napravili dvojezične napise, bomo tudi pri nas na Pohorju, kjer ni nobenega Nemca, napravili dvojezične!“ — Slovenski župani, posnemajte tega svojega tovariša!

— Veliki romarski shod se bo obhajal dne 23. majnika, t. j. na binkoštni ponedeljek, v daleč okrog znani romarski cerkvi Sv. Križa pri Belih vodah. Romarji naj se potrudijo isti dan ali pa že na binkoštno nedeljo na prijazni grič, kjer se jim bo blagovoljno v vsakem oziru postreglo. Pa tudi prijatelji narave, turisti, imajo dovolj prilike, z blizu 1000 m visokega hriba opazovati krasno Šaleško in Savinjsko dolino z vso njeno lepoto, a poleg tega pa tudi svoj želodec potolažiti in poživiti s pristnim pačanom in bizeljem. — Romarska pobožnost se bo pričela v nedeljo popoldne, in v ponedeljek nadaljevala z dvojnimi svetimi opravili. — Romarji, ki bi šli skozi Belevode, imajo priliko v nedeljo udeležiti se tamkaj ob 10. uri službe božje. — Razun tega velikega shoda se vršijo v slavnoznani romarski cerkvi čez leto še sledeči shodi: — 1. na dan Sv. Gregorja, 12. marca, 2. Na cvetni petek, t. j. petek pred cvetno nedeljo, ali na praznik Marije 7 žalosti. 3. Na praznik najdbe sv. križa 3. majnika. 4. Na praznik presv. Srca Jezusa, v petek po osmini praznika sv. Reš. Telesa. 5. na praznik rojstva sv. Janeza Krstnika, 24. junija. 6. Na peto nedeljo po binkošti, takojimenovano lepo nedeljo. 7. Na god sv. Ane, 26. julija. 8. Na praznik povišanja sv. križa, 14. septembra. 9. Na rožnicensko nedeljo. 10. V petek po vernih duš dnevu. 11. Na praznik sv. Katarine, 25. novembra.

— Iz Kozjega. Kakor že znano prišel je v Kozje nemški odvetnik dr. Zirngast, o katerem smo že večkrat čitali v „Domovini“. Ta vse-nemški advokat misli s pomočjo Kragora in ne katerih drugih uglednih(?) oseb priti tudi na krmilo okrajnega zastopa. Ta advokat se baje prav pridno uči slovenski, da bi tem lažje vjel kakega slovenskega klijenta, kar pa dvomimo, da bi slovenski kmetje nosili svojemu narodnemu nasprotniku svoj denar, vzlic temu, da ima kaj dobre agitatorje. Nekateri nepristranski(?) „mi-helni“ agitirali so zanj že pred njegovim prihodom, da še celo ženske so se vtikale v take uradne stvari, pri katerih se je „Fina“ prav kulantno izrekla g. dr. Barletovi gospej rekoč: „Jetzt werden Sie sich müssen einschränken (weniger ausgeben) wenn der neue Doktor kommt; denn von nun an werden die gerichtlichen Arbeiten unter den Notar und Advokaten geteilt werden.“ Vendar pa pri vsem tem imajo smolo, ker se slovenščine nevedčemu advokatu pripeti rada kaka pomota, da piše v pogodbo mesto šop (škop) — snop; kar prodajalec hoče obdržati za last — to piše v last kupcu itd. V resnici pa to nič čudnega ni, ker slovenski ne zna, se tudi od slovenskega klijenta informirati ne more. Vkljub vsemu temu se še nekateri neved-neži vendar dajo po uglednih(?) agitatorjih zapeljati, da mu nosijo denar. Tako n. pr. je pred par tedni prišel v Kozje neki posestnik iz šent-peterske župnije neko pogodbo delat. Ko prideta na trgu z nekim znancem skupaj, ga ta vpraša, kaj ima v Kozjem nujnega opraviti, in dotični šentpeterčan odgovori, da je prišel kupno pogodbo delat in da mu je za isto g. Čžmek svetoval dr. Zirngasta. Dotični kupec je še pristavil: Čžmek je rekel, da naj mi pogodbo dr. Zirngast napravi; a prepis v zemljiško knjigo bode pa Čžmek, zato ker sem mu hraste vozil. Zdaj pa svet strmi! Slovenci kozjanskega okraja si pa ušesa in oči zamašite, da ne slišite in ne vidite imena svojega rojaka, o katerem se je pred štirimi leti, o njegovem prihodu v Kozje čitalo v „Domovini“, da je naše gore list; a varali! — še kako varali smo se! Dasiravno je škoda črniti, si ga bomo v prihodnje bolj do živega privoščili.

— Bela žena. Dne 16. t. m. je umrl pri Sv. Jakobu v Slov. gor. nadučitelj g. Franc Šijanec v 61. letu. Rojen pri Sv. Andražu v Slov. gor. leta 1843., nastopil je komaj 17 let star težavno službo učiteljstva pri Sv. Barbari pri Vurbergu, kjer je služboval 7 let. Od tod je prišel k Negovi kot nadučitelj. Leta 1879. je bil imenovan nadučiteljem k Sv. Jakobu v Slov. gor., koder je služboval celih 25 let, torej eno četrtino stoletja. Ves čas njegovega delovanja je bil tudi organist. Rajni je bil učitelj z dušo in telesom, in to je pač mnogo pripomoglo, da je moral prerano v v grob; kajti neumoren trud nakopal mu je morilko sušico, koje ga je rešila s podvojenimi koraki kruta smrt. V občevanju je bil vedno prijazen in ljubeznjiv, v družbi prijatelj in svojih tovarišev vedno vesel. V sredo popoldne je bil veličasten pogreb. Bodi mu zemljica lahka!

XVI. glavna skupščina

„Zaveze avstr. jugoslovanskih učiteljskih društev“ dne 21., 22. in 23. maja 1904. leta v Postojni.

Skupščina se vrši po sledečem sporedu:

I. V soboto, dne 21. maja.

1 Sprejem na kolodvoru onih udeležencev, ki pridejo v Postojno z vlakom ob 104 popoldne. 2. Sprejem na kolodvoru onih udeležencev, ki pridejo v Postojno z vlakom ob 301 popoldne. 3. Ob pol 4. uri: Seja upravnega odbora pri „Kroni“. Dnevni red: a) Poročilo o delovanju vodstva „Zaveze“; b) določitev poročila za delegacijo; c) predlogi in nasveti. 4. Po seji upravnega odbora zboruje odsek za šolsko higijeno. Poročajo gg. M. J. Nerat, Franc Kocbek in Ant. Kosi. 5. Ob 7. uri zvečer: Zborovanje delegacije v „Narodnem domu“. Dnevni red: a) Predsednik otvori zborovanje; b) tajnikovo poročilo o delovanju „Zaveze“ in „Zavezinih“ društev; c) poročilo računskih pregledovalcev za leto 1903. (§ 15 pos. r.), d) blagajniško poročilo; e) volitev

treh pregledovalcev računov (§ 15 pos. r.); f) določitev letnih doneskov „Zavezinih“ članov (§ 7 lit. a) „Zav. pr.“; g) določitev sporeda za glavno zborovanje (§ 24 „Zav.“ pr.); h) določitev časa prihodnji XVII. glavni skupščini „Zaveze“ (§ 22 „Zav.“ pr.); i) volitev vodstva in upravnega odbora „Zaveze“ (§ 11. in 12 „Zav.“ pr.); j) predlogi in nasveti.

II V nedeljo, dne 22. maja.

1. Ob 9. uri dopoldne: Glavno zborovanje po sporedu, ki ga določi delegacija v „Narodnem hotelu“. Pred glavnim zborovanjem, ob 8. uri, zboruje po običajnem dnevnem redu društvo: „Jubilejska samopomoč“. 2. Ob 12. uri: Banket pri „Kroni“. Kuvert brez vina velja 2 K 40 v. 3. Ob pol 4. uri popoldne: Vhod v jamo. V jami svira trška godba. Vstop v jamo je za učiteljstvo prost. 4. Ob pol 9. uri zvečer: Koncert v „Narodnem domu“. Pri koncertu sodeluje iz prijaznosti „salonski orkester“ in mešan zbor. (Vabilo in spored se natisne posebej.)

III. V ponedeljek, dne 23. maja.

Ob 305 po polnoči odhod v Trst.

Za XVI. skupščino so zglašene sledeče razprave:

1. Izvrševanje šolskih zakonov. Poročevalec g. Ivan Lapajne, ravnatelj meščanske šole v Krškem.

Teza: „Zaveza“ in vsa slovanska učiteljska društva naj opazujejo, kako se šolski zakoni (državni, deželni, ministrski ukazi) in § 19. temeljnih zakonov od raznih šolskih instanc izvršujejo. Vse nezakonitosti in nepravilnosti in vsako neizvrševanje nekaterih zakonitih določil naj se zberejo in svetu priobčijo v posebni spomenici, ki se obenem predloži vsem c. kr. deželnim šolskim svetom na Slovenskem in c. kr. naučnemu ministertvu.

2. Stališče in taktika slovenskega učiteljstva nasproti političnim strankam. Isti gospod poročevalec.

3. Najnovejši pojavi na svetovnem pedagoškem polju s posebnim ozirom na risanje. Poročevalec gospod Jožef Schmoranz, učitelj v Celju.

4. Učiteljsko društvo za celjski in laški okraj je zglasilo:

„Naša učiteljska društva z ozirom na moderno šolstvo in vladajočo politično konstelacijo.“ Govori gospod Armin Gradišnik, nadučitelj v Celju. Stavki: 1. Prva naša organizacija so — učiteljska društva. 2. Informativno postopanje napram članom o vseh važnih šolsko-pedagoških in šolsko-političnih pojavih bodi glavni nalog našim društvom. 3. Po društvih vplivaj učiteljstvo na oficijalno javnost. 4. Kakršno društvo, tako učiteljstvo; kakršno učiteljstvo, takšno vedenje šolskih oblasti njemu nasproti.

5. Ormoško učiteljsko društvo je zglasilo: „Nekoliko črtic iz I. mednarodnega kongresa za šolsko higijeno v Norimberku.“ Poročevalec gospod Ant. Kosi, učitelj v Središču.

6. Predlog:

„Slavna „Zaveza“ prosi c. kr. naučno ministertvo, da objavi poprej načrt novega šolskega in učnega reda, preden izide kot ukaz, da bi bilo mogoče s kako spomenico popraviti kaj, kar ne bi ugajalo učiteljstvu.“

Predlog bo utemeljeval gospod ravnatelj Ivan Lapajne.

Vodstvo „Zaveze“.

Društveno gibanje.

— Pevsko društvo „Braslovče“, moški zbor, naredi izlet na binkoštni ponedeljek t. j. 23. t. m. v Male Braslovče, kjer priredi pevski koncert na vrtu gostilne g. F. Grada. Prijatelji našega društva in petja se vljudno vabijo k mnogobrojni udeležbi. Odbor.

— Pevsko in tamburaško društvo „Zvon“ v Trbovljah priredi na binkoštni ponedeljek, o priliki otvoritve vrta pri gosp. Janko Fortetu na Vodah koncert. Pri neugodnem vremenu vrši se koncert v sobanah. Vstop za osebo 40 vin., začetek točno ob 4. uri popoldne. Po koncertu prosta zabava in ples. Čisti prebitek je namenjen „Dijaškemu domu“ v Celju. K obilni udeležbi najvljudneje vabi odbor.

— Bralno društvo pri Kapeli priredi na binkoštni ponedeljek, dne 23. t. m. popoldne ob 3. uri pri „Zidu“ veselico z gledališčno predstavo „Sv. Elizabeta“ in petjem pod vodstvom gosp. Tonimira. Ker se porabi čisti dobiček v pokritje stroškov za novi oder, vabi prav vljudno k obilni udeležbi odbor.

— Rogoznica pri Ptuj. Podružnica spodnještajarskega čebelarkega društva. V nedeljo, dne 15. maja 1904 obiskal nas je čebelarški potovalni učitelj g. Jurančič ter nam v gostilni g. Franc Bračiča govoril o pomenu čebeloreje ter posebno poučeval začetnike čebeloreje, kako se ima umno čebelarstvo gojiti in negovati. Zanimivo je bilo to, da je predavanje bilo popolnoma nazorno ter se vršilo pred uljnakom g. Anton Arnuge, posestnika v Novi vasi pri Ptuj. Poslušalcev je bilo obilo in so vsi z zanimanjem sledili govoru g. Jurančiča. Po končanem predavanju konstituirala se je nova podružnica, ki šteje nad 15 članov. V odbor so voljeni: gg. Anton Arnuga, predsednik; Anton Plohl, podpredsednik; Franc Bračič, tajnik; Franc Šumenjak, posestniki iz Nove vasi pri Ptuj in Josip Berjak, posestnik v Vicaru, slednja odbornika. Želimo mlademu društvu veliko uspeha! Le čvrsto naprej!

— Pevsko in tamburaško društvo „Kum“ v Radečah priredi na binkoštni ponedeljek, dne 23. maja ob 8. uri zvečer v prostorih „Narodnega doma“ v Radečah predstavo „Divji lovec“. Narodni igrokaz v štirih dejanjih. Spis. F. S. Finžgar. Pevske točke priredil Al. Sachs. Nove kulise je prav lično naslikal naš domači slikar g. Franc Ulli. Vstopnina I sedež (1.—15.) 1 K 60 vin., (16.—45.) 1 K 20 vin.; II. sedež 80 vin.; stojišča 40 vin. Ker je bila igra že na več odrih vpriporjena in povsod z velikim navdušenjem sprejeta, vabi in upa društvo, da se slavno občinstvo vsaj iz bližnjih krajev udeleži predstave.

— Vabilo k koncertu katerega priredi „Učiteljsko društvo za postojnski šolski okraj“ povodom „Zaveze avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev“ v nedeljo, dne 22. maja 1904 v veliki dvorani „Narodnega hotela“ v Postojni s prijaznim sodelovanjem slav. postojnskega salonskega orkestra in mešanega zbora pod vodstvom kapelnika g. L. Kubište. Spored: 1. Iv. pl. Zajc: „Boazijska čarovnica“, overtura. 2. C. M. Ziehrer: „Potpourri“ iz opere „Landstreicher“. 3. Hauser: „Rapsodija“, solo za gosli. 4. Dr. G. Ipavic: „Poročni zvon“, mešani zbor. 5. L. Kubišta: „Spomini na Slavjanskega“. 6. G. Verdi: „Fantazija“ in opere „Trobador“. 7. St. Mokranjac: „Srbske narodne pesmi“. Drugi šopek. 8. L. Kubišta: „Pomladno jutro na Soviču“, idila. 9. F. Wagner: „Tirolski drvarji“, koračnica. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina za osebo 1 K 20 vin. Ker je čisti dohodek namenjen za zgradbo „Učiteljskega konvikta“ v Ljubljani, se preplačila hvaležno sprejemajo. K obilni udeležbi vabi najvljudneje odbor.

Dopisi.

Od kranjske meje. Pozen socialno demokratski cvet pognal je v dacarskih krogih tik pred zimo, pa nič ne de; zopet pride pomlad, požene cvet, in lahko obrodi obilen sad.

„Slov. Narod“ od 27. julija 1901 šteje 170 prinesel je neko notico, kako je neki potnik zadel za plotom na nekega dacarja, ki je jedel slanino in črni hruh za opoldansko kosilce. Iz zanesljivega vira z dokazili izvedelo se je, kako je slavno nadzorstvo v Ljubljani v okrožnici z dne 3. avgusta 1901 št. 1174 na podlagi tistega članka slikalo dacarsko sramoto, njihovo dobroto in vžitke, v kateri je pa pozabilo omeniti, da so bili pri privatnih zakupnikih dacarji plačani tudi od 50 do 60 gl. na mesec z istimi postranskimi vžitki kakor pri deželi; da so pa tudi po dva do trije opravljali toliko dela, ko pri deželi en sam. — Leta 1896 se je zvišala deželna naklada na žganje v svrhu zboljšanja učiteljskih plač, kar je dalo dacarjem ogromnega dela. Prej ko ne pride zopet do tega, da se učiteljstvu dohodki za nameravanih 24 % na sličen način poviša, Gotovo (ne zavidamo učiteljem tega zboljšanja, a gledalo naj bi se tudi na nas!

Kmet si današnji dan dobre delavce in hlapce dražbenim potom pridobiva, ter obeta vsakovrstne ugodnosti, darila, potne stroške, odpuste itd. Navadni sodni pisarji dobivajo za zunanja svoja dela in pota svoje prispevke; vrhu tega za stare izrabljene kosti in um pa zagotovljeno pokojnino.

Deželni dacar pa poleg vse svoje delavnosti, zvestobe in velike odgovornosti, v preteklem, kakor v sedanjem času pri preobilih vinotočih lastnega pridelka, čeravno na ta dan v zunanji službi, žena dela doma za enega, nima nobenih prispevkov kakor drugi deželni uslužbenci, tako da ni čuda, če je že več dacarjev bilo iz revščine primoranih seči v jim izročeno blagajno, ali se poslužiti pogubonosnega sredstva, nezvestobe. — Konec je seveda, da so bili pahnjeni z družino vred na beraško pot.

Čas bi že pač bil, da bi se višji krogi enkrat zavzeli tudi za revni položaj dacarja, ter zanj kaj storili; da bi ga posadili na tla obstrukcije, s Tomaževim žindro dobro pognojili in s knofom dobro podprli, da bi bil enkrat tudi zagotovljen za izrabljena leta, ali, da bi si vsaj mogel v času službovanja kaj prihraniti. Potem tudi ne bi gledal toliko na postranski zaslužek, kateri je zdaj strogo prepovedan.

Če v sedanjem času kateri uslužbenec kranjske dežele pomoči in povišanje plač, prispevkov in potnine potrebuje, je gotovo v prvi vrsti dacar potreben. Vsak drugi se lahko gostilen izogne, dacar se pa je ne sme, gorje mu pa, ako bi se izvedelo, da izpije ponujeno mu čašo, kajti to je že „nezvestoba“.

Plačajte nas tako, kakor zaslužimo za naše težavno in odgovorno delo, in ne bo se treba bati nezvestobe.

Druge slovenske novice.

— „Slovensko planinsko društvo“ ima sedaj 1798 članov. Osrednje društvo je imelo lani 23 789 K 87 v dohodkov in 23 932 K 16 v izdatkov. Društveno premoženje znaša 15 309 K 13 v. Osrednje društvo s podružnicami vred je imelo 56 165 K 22 v dohodkov in 50 849 K 82 v izdatkov. Čisto premoženje, všteti vrednost koč, znaša 52 525 K.

— Ulom v „Narodno tiskarno“ v Ljubljani. V noči od sobote na nedeljo je neznan tat ulomil v „Narodno tiskarno“ v Ljubljani ter je odnesel 2000 K denarja v gotovini. Tat je bil navrtal in ulomil v dve miznici administratorja. Tudi se zdi, da si je bil prižgal električno luč. No, tat se ni dolgo veselil svojega plena. Ljubljanski listi poročajo namreč, da je policija prijela tatu v osebi uslužbenca „Narodne tiskarne“, Blaža Pliberšeka, in da so našli pri njem skoro ves ukradeni denar.

— 15.000 K globe mestnemu užitninskemu podjetju. Neki Leban z Idrskega je peljal o Velikonočnem času več gnatij v Gorico. Na Solkanski cesti so ga vstavili uslužbenci mestnega užit. urada. Moral je plačati užitnino, naložili pa so mu še globo, češ, da ni hotel z lepa poka zati, kaj pelje. Mož se je pritožil, in finančno nadzornišstvo je dalo nalog, da morajo goriški užitninarji plačati Lebanu, kar so mu vzeli, vrhu tega pa jim je naložilo, kakor čujem, globe 15.000 kron, ker je bil delokrog za mestno užitnino samovoljno in nepostavno prekoračen.

— Razpis natečaja. Razpisuje se na Primorskem mesto potovalnega poljedelskega učitelja s slovenskim učnim jezikom, in sicer za politični okraj Tolmin in občine trnovske planote s sedežem v Tolminu. Dolžnosti potovalnih poljedelskih učiteljev določene so v poselnem službenem navodilu in obstoje večinoma v strokovnem potovalnem poučevanju kmetijskega prebivalstva, posebno pa: v poljedelstvu, živinoreji, mlekarstvu, sirarstvu in sadjereji. Poljedelski potovalni učitelji nastavi se pogodbeno in za sedaj za eno poskušno leto; oni so pomožni organi c. kr. namestništva in se pridelijo eventualno kakemu okrajnemu glavarstvu. Poljedelski potovalni učitelji dobivajo letnino 1800 kron, stalni potni pavšal 1000 kron, stanovina od 300 kron in pavšal za nabavo književnih in strokovnih pomočkov od 100 kron, kateri prejemki se izplačujejo v naprej v mesečnih obrokih.

Po preteku vsakih štirih let popolnoma povolje nega službovanja poviša se gornja letnina in sicer za štiri štiriletja po 250 kron. Prosilci za to mesto vložiti morajo svoje zadostno z dokumenti preskrbljeno prošnjo z dokazom starosti, avstrijskega državljanstva, dovršenih študij, delovanja v kmetijski praksi in jezikovnega znanja do najdalje 30. junija 1904 pri c. kr. namestništvu. Oni prosilci, ki so položili skušnjo učiteljske sposobnosti za pouk na kmetijskih šolah ali ono za sadjarstvo in vinarstvo na c. kr. visoki šoli za poljedelstvo na Dunaju, imajo prednost kakor tudi oni prosilci, ki zamorejo dokazati zadostno znanje drugih deželnih jezikov.

Trst, dne 4. majnika 1904.

Od c. kr. primorskega namestništva.

— Nemški „Schulverein“. V preteklem poslovnem letu 1903, je imel nemški nemški „Schulverein“ dohodkov 427 519 kron. Izdatkov je leta 1903 imel 339 121 kron, prejšnje leto pa 324 635 kron. Društveno premoženje je znašalo 31. dec. leta 1903 1,094.534 kron proti 1,096.499 kron prejšnjega leta.

Politični pregled.

— V avstrijski delegaciji je delegat Kramar povdarjal, da je svoj čas vojni minister hotel v armadi uvesti narodno enakopravnost. Vojaki nižjih šarž pa ne upoštevajo lepih ministrovih besed. Vojni minister bode moral pokazati železno pest, ako bode hotel iz armade izgnati oholo ponemčevalno stremljenje. Govornik je vprašal ministra, v koliko so napredovale reforme glede polkovnega jezika in do kakih posledic so prišle komisije glede polkovnega jezika v kadetnih šolah. Vojni minister Pittreich je izjavil, da bode omogočeno zvišanje preskrbnine za vdove in sirote. O zvišanju preskrbnine za vojaške osebe, katere so pred l. 1900 stopile v pokoj, je treba premagati velike težave, ker so izčrpani dotični državni zakladi. O novem vojaškem kazenskem zakonu bodo v najkrajšem času posvetovanja med justičnim ministrom in ostalimi vojaškimi ministrstvi. Pred dvema mesecema izdani ukaz o ureditvi polkovnega jezika ni prinesel nič novega. Rusko japonska vojna je dokazala, da pride vsaka, za vojsko nepripravljena država v težaven položaj, in zato ima vojna uprava dolžnost skrbeti, da je armada vedno za vojsko pripravljena.

— Zvišanje civilne liste. Finančni odsek ogrskega državnega zbora je začel razpravo o proračunu za leto 1904. Pri postojanki „za kraljevi dvor“ je izjavil grof Tisza, da je zahtevano povišanje civilne liste potrebno, da se odpravi primanjkljaj, ki nastopa v zdržavanju dvora, in ki ga je moral dosedaj pokrivati cesar iz svojega premoženja. Stroški za kraljevi dvor so se nato votirali s povišano svoto 11,300 000 K.

Rusko-japonska vojna.

Iz Liaojanga se poroča, da je v soboto neki mladi pomorski oficir s tremi mornarji na čolnu, kjer je imel tri torpedne patrone, odplul v zaliv Talienvan, kjer je bila usidrana japonska vojna mornarica. Posrečilo se mu je neopaženo se približati neki japonski oklopnici in izstreliti v njo torpedo. Strel je zadel in oklopnica je zletela v zrak in se potopila. Grozovit pok se je slišal do Kinčova, ogenj pa je bil viden daleč naokrog. Ruskemu častniku se je posrečilo izkrcati se na kopno in uiti.

Po poročilih iz Petrograda je v bližini postaje Hejlgar poskusilo pet Kitajcev razstreliti neki vojaški vlak v zrak. Kitajci, katere so najeli japonski oficirji, so pritrdili na železniški tir več piroksilinovih patron, ko se je imel pripeljati vojaški vlak. Toda patroni niso bili prav položeni, vsled česar so šele eksplodirali, ko je vlak že prevozil dotično mesto. Vlak je ostal nepoškodovan. Dotične Kitajce so ujeli in so bili v Mukdenu obešeni. Poškodovana železniška proga je bila takoj popravljena.

Po poročilih iz Koreje se pomika general Linevič z veliko armado iz Vladivostoka proti jugu z namenom, da vdere v Korejo in Japonce napade za hrbtom.

Angleški listi priobčujejo poročila svojih vojnih korespondentov o bitki na reki Jalu in

vsa ta poročila soglasno povdarjajo, da je bila ta bitka nenavadno slavna za rusko armado. Rusov ni bilo več kakor 10.000 in s tem malim številcem so pet dni držali japonsko premoč 60 do 70 tisoč mož. Da so bile ruske izgube razmeroma velike, je krivo to, da so se ruski vojniki dali raje pobiti, nego da bi se premaknili s svojega mesta.

Po poročilih iz Ščela je Pjengjang napadlo 300 kozakov, ne da bi se jim kdo postavil v bran. Nato so kozaki odšli v Uusan, kjer se nahaja bogati angleški rudokop, katerega so Rusi preiskali. Kar je bilo tam Japoncev, so kozaki vse ujeli, samo par se jih je še moglo rešiti. — Takisto so se Rusi polastili vsega, kar je bila lastnina Japoncev ali Kitajcev, dočim se Angleške lastnine niso dotaknili.

Petrograd 18. vel. travna. Brzjavka generala Kuropatkina na carja se glasi: Dne 16. t. m. proti poludne se je bližalo 17 parnikov Sinčenu ter je začelo streljati na mesto, med tem se jih je pet bližalo obrežju. Ob 1 in pol uri so se pojavili trije veliki parniki nasproti rtu. Ob 3. uri 20 minut so se izkrcali Japonci pri vasi Liutsiatunu ter šli proti Kaiču.

Petrograd 18. velikega travna. Admiral Skrydlov je dospel v Karbin in se odpeljal dalje proti Mukdenu.

Petrograd 18. vel. travna. General Kuropatkin brzjavlja carju, da so imeli kozaki pri Kvanjansanu poldrugo uro trajajoč boj z Japonci. En kozak je bil ubit, dva se pogrešata. Japonci so severovzhodno od Fenhvančenga zavzeli več krajev.

London 18. vel. travna. Reuterjev biro javlja iz Mukdena, da je glavna armada Japoncev prišla v Kajting, manjši del armade pa maršira v Liaojang. — Japonci so zasedli več važnih točk.

Petrograd 19. vel. travna. General Salič, zapovednik druge divizije, je odstavljen. Na njegovo mesto pride general Keler.

London 19. vel. travna. Pri Kajču so izkrcali Japonci eno divizijo, ki je takoj odrinila proti Niučvangu.

London 19. vel. travna. Reuterjev biro poroča, da so Japonci na petih mestih nad Port Arturjem pretrgali železnico. Pri dotičnih spopadih z Rusi so izgubili 146 mož.

London 19. vel. travna. Razni listi trde, da so Japonci prodrli že v obližje Mukdena, 50 km nad Liaojangom, kjer so se utrdili na gori Kramjalan, ki dominira progo, po kateri bi se Rusi morali umakniti.

Književnost in umetnost.

Prejeli smo:

A. Aškerc: Četrty zbornik poezij. — Nova zbirka poezij našega priljubljenega pesnika Aškerc. — Pesni so izšle v naših leposlovnih listih, in sedaj jih imamo zbrane v lični knjižici. Cena knjižici je broš. K 3-50, vez. K 4-50. Dobiva se pri založniku, knjigotržnici Kleinmayr in Bamberg v Ljubljani.

— Pet „Tantum ergo“, zložil K. Bervar, vodja orglarske šole v Celju. To delo našega lokalnega komponista nas je iz raznih vzrokov zelo razveselilo. V prvi vrsti poudarjamo, da so vse pesmi jako preproste, v kljub temu pa zelo mične in melodično lepe. Ker so sestavljene v čisto preprostih tonovskih načinih (največ dva križa oziroma dva b), jih je lahko igrati in lahko peti. Ugaja nam najbolj drugi „Tantum ergo“, zlasti v svojem drugem delu, istotako tretji, ki je po našem mnenju najtežji zaradi svojih prehodov iz dura v mol in nazaj. To delo, ki bo našim gg. organistom in pevcem zlasti sedaj pred praznikom Rešnjega telesa vrlo dobro došlo, kar najtopleje priporočamo. Naroča se pri skladatelju za ceno po 70 v. Čisti dohodek je namenjen „Podpornemu društvu organistov“. — Končno opozarjamo, da se glasi naslov, da je vseh pet „Tantum ergo“ za mešani zbor, v resnici so pa le prvi štirje razstavni, dočim je peti za moški zbor.

Razglas

o oddaji lovskih pravic v zakup.

Splošno se objavi, da se bodo lovske pravice sledečih občin tega upravnega okraja za dobo šestih let, t. j. od 1. julija leta 1904 pa do 30. junija l. 1910 potom javne dražbe ob spodaj imenovanih dnevih in urah v zakup dajale in sicer se bodo dražbe vršile:

V četrtek, dne 26. maja 1904

ob 10. uri dopoldne v uradnih prostorih c. kr. okrajnega glavarstva Konjice za občine:

Tolsti vrh, Sv. Jernej, Konjice okolica, Sv. Dub, Loče, Laže, Zbelovo, Žiče, Zreče, Tepanje, Bezovica in Bezina.

V petek dne 27. maja 1904

ob 10. uri predpoldne v občinski pisarni Oplotnica za občine:

Okoško, Grušovje, Sv. Kunigunda, Oplotnica, Padežki vrh in Verhole

V torek, dne 31. maja 1904

ob 10. uri dopoldne v občinski pisarni Vitanje za občine:

Spodnji Dolič, Kozjak, Skomre, Stranice, Vitanje in Brezno.

Vsak dražilec mora položiti varščino v višokosti 10%, izključne cene, in to pred začetkom dražbe. Kot izključna cena se bo postavila dose danja zakupščina.

Vsak zdražitelj lova mora takoj znesek dveletnega zakupa položiti, od katerega zneska bo služila ena polovica kot varščina, druga pa kot zakup za prvo leto.

Za ime drugega dražiti, je potrebno postavno s 1 K kolkovano pooblastilo.

Natančnejši dražbeni pogoji so na vpogled pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Konjicah v času uradnih ur.

Konjice, dne 9. maja 1904.

316—1

C. kr. okrajni glavar: Müller I. r.

Zahvala.

Dne 26. aprila t. l. pogorelo mi je gospodarsko poslopje, katero sem imel zavarovano pri North British zavarovalni družbi.

Ta zavod mi je izplačal po gospodu Jerneju Mehu v Žalcu takoj po požaru polno zavarovalnino.

Vsled tega se čutim dolžnega, temu zavodu izreči odkritosrčno zahvalo, in priporočam vsakomur to zavarovalno družbo. (228) 1

Zabukovca pri Žalcu, 16. maja 1904.

Blaž Gabersček, posestnik.

Josip Širca, priča.

Franc Nidorfer, priča.

Učenca

pridnega, poštenih staršev, sprejme takoj v trgovino z mešanim blagom Maks Berlisg, trgovec v Žetalah pri Rogatcu.

Vila

moderno urejena (vodovod, soba za kopel itd.) z lepim vrtom, blizu mesta, tik glavne proge, se odda pod ugodnimi pogoji. Kje, pove upravništvo «Domovine». (223) 1

Lep landauer

(220) 5-1

je naprodaj.

Kje, pove upravništvo „Domovine“.

Med. univ. dr.

Rihard Karba

naznanja

da se je naselil kot zdravnik

v Šoštanju

in da ordinira v posojilnični

hiši.

(226) 3-1

Ženitna ponudba.

Orožniški postajevođa, 32 let star, želi se seznaniti v svrhu skorajšnje poroke z gospico, če mogoče, obeh deželnih jezikov zmožno, šiviljo, z 2000 do 3000 K premoženja, v starosti 24 do 30 let.

Samo resne ponube pod „Bodočnost 20“, poste restante, Celje. (229) 2-1

Dobrodoča

špecerijska trgovina v Mariboru

se radi bolezn pod jako ugodnimi pogoji proda. Ista obstoji že nad 50 let.

Cenjeni dopisi naj se blagovolijo pošiljati pod:

3000, poste restante

(219) 1

glavna pošta, Maribor.

V sredini trga Mozirje se da takoj v najem

(223) 3-1

mesarija

za jako ugodno ceno. — Več se izve pri vnaajemodajalki Ani Konečnik v Mozirju.

Velika trgovina

išče za sodna okraja Brežice in Laško dobrega

zastopnika

ako le mogoče tamkaj nastanjenega, proti stalni plači in proviziji. Strokovna izobrazba nepotrebna.

Ponudniki, ki morajo položiti kavcijo, slovenskega in nemškega jezika zmožni, naj pošljejo svoje ponudbe pod „gotova eksistenca“ upravništvu «Domovine». (227) 3-1

Trgovina

mešanega blaga in prodaja tobaka, tik farne cerkve, se zaradi bolezni lastnika dne 15. junija t. l. odda. Posebno ugodno za začetnika. — Naslov se izve pri upravništvu tega lista.

LJUDEVIT BOROVNIK

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušk za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokrese, sprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene pre- (213) skušene. — Ilustrovani ceniki zastoj.

Naprodaj

je plug za oranje hmeljnika in sušilnica za hmelj. Ravnotam je naprodaj **seno** za krmo. — Odda se tudi travnik v najem. Vpraša naj se v „Forsthofu“ pri Celju.

Velika prodajalnica

z mešanim blagom, ustanovljena pred 15 leti, z velikim prometom — samo jajec se proda 500 velikih zabojev na leto — se takoj po nizki ceni na več let odda **v najem**. Ista je v najboljšem kraju, na križišču glavne ceste, pri dobri župniji in zraven sejmišča.

Pogodbo napravi samo lastnik te hiše: **Jurij Bergles**, posestnik in krčmar, Dubravica, pošta Kraljevec, Hrvatsko. (222) 3-1

Čateške toplice

na Kranjskem

pol ure od železniške postaje Brežice.

Akratho-terma prve vrste, toplote 40—42° R; vplivajo eminentno proti protinu, mišični in členski revmi in njih posledičnim boleznim, kakor tudi neuralgiji, kožnim boleznim in ranam, kroničnemu materničnemu vnetju, eksudatu itd.

Stanovanja in kopališki baseni na novo sezidani, tako da odgovarjajo vsem higijeničnim zahtevam ter se slav. p. n. občinstvu najtopleje priporočajo. (231) 3-1

Kopališki zdravnik dr. J. Strašek.

Vsa nadaljna pojasnila da

kopališko oskrbnitvo toplic, p. Brežice.

Traverze, železniške šinje, železo za vezi, cement, vodovodne cevi, cevi iz kamenščine za stranišča, lepenko za strehe, trstino za obijanje in vse drugo pri stavbah potrebno priporoča v bogatej izberi

trgovina z železnino „MERKUR“, P. Majdič, Celje.

Bogata zaloga brizgalnic za trsje in vsakovrstnih poljedelskih strojev.

Gumi za cepljenje na zeleno.

Kose: Ciril in Metod znamka.

Različni brusni kamni za kose.

Tovarna za opeko peči in lončenino

F. P. Vidic & Comp. v Ljubljani

ponuja poljubne množine

zarézane strešne opeke **stisnjene strešne opeke**

(Strangfalz-Dachziegel)

(Pressfalz-Dachziegel)

(142) 10-7

naravno rdeče žgane in črno impregnirane.

Najcenejše, najodličnejše in najlepše strešno pokritje.

Točna in najsolidnejša postrežba.

Vzorci opeke in prospekti **zastonj**.

JOSIP TABOR

tvornica cementnih izdelkov

Špitalske ulice št. 12 **CELJE** Špitalske ulice št. 12,

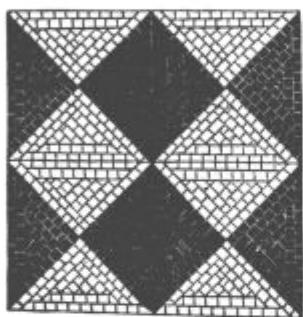
Izdelovanje z roko delanih in stisnjenih cementnih mozaik-plošč

v različnih barvah, gladkih ali robatih, za tlakovanje cerkev, kopališč, kuhinj, vež, hodnikov, stranišč, tratoarjev i. t. d.

Nadalje izdelujem

garantirano izborno blago iz najboljšega betona iz portlandskega cementa

kakor: prosto noseče umetno kamene stopnjice, razkave ali brušene, oltarske stopnjice po meri in načrtu, obode na vratih in oknih, vodne sprejemalnike pri vodnjakih,

konjske napajalnike, krmilnike, vaze, olepševalne kroglice, balustrade, balkonske ploče, okrajnike, mejnike, kilometerske kamne, postamente, stebre

nagrobne kamne

nagrobne ograje, banje itd. itd.

Nadalje imam vedno v zalogi

cevi iz tolčenega betona v vseh velikostih, ki se odlikujejo s kolosalno vzdržnostjo, znotraj gladko in čedno izdelane, pravne posebno za cestne prehode, vodovode, stranišča, dimnike in žične pravlake ter mnogo boljše, cenejše in trpežnejše kakor dosežani židani kanali.

Obodi za vodnjake iz betona s pokrovom.

Vsi v to svrhu spadajoči predmeti posebnih oblik in dimenzij ali po risbah se izdelujejo solidno in najcenejše. Vedno se bom trudil, da postrežem cenjenim naročnikom z najreelnejšimi, najsolidnejšimi in kolikor mogoče nizkimi cenami.

(217) 12-4

Z odličnim spoštovanjem

Proračun stroškov brezplačno.

Josip Tabor

tvorničar cementnih izdelkov v Celju.

Vizitnice priporoča tiskarna D. Hribarja v Celju.

*

Pozor! * Znižane cene. * Pozor!

Najprimernejša birmanska darila.

RAFAEL SALMIČ

 prva narodna
in največja
trgovina

 z urami,
zlatnino in
optičnimi
predmeti

 v Nar. domu
v Celju.

 Kdor si hoče
nabaviti uro,
zlatnino ali
srebrnino, naj
zahteva moj
novi, bogato
ilustrovani

CENIK

 katerega raz-
pošiljam
brezplačno in
poštne
prosto. * Vsa
v mojo stroko
spadajoča
dela, popra-
vila itd. izvr-
šujejo se
točno in ceno.
Za dobrodelo
garantiram.

Kupujem stare tolarje Marije Terezije, križavce i. dr.

Postrežba točna in poštena.

Pozor! * Znižane cene. * Pozor!

(181) 5

izredna novost!

K. & B. Recamier-steznik

(MODERCI)

 daje s pomočjo spe-
cijalne, dosedaj po-
polnoma neznane
priprave celo naj-
močnejšim damam
popolnoma nepriča-
kovano vitkost, torej
je v najvišji meri spo-
soben za dosego po-
modnega nastopa
brez vsakega nepri-
ležnega vpliva ali
celo okornosti. Do-
biva se samo v trgo-
vini **Karola Vaniča v**
Celju.

 Razun te novosti
priporočam svojo ve-
liko zalogo modnega
blaga za obleke,
belega blaga in
okrasov najnovejše
vrste.

 Modni bluzni stez-
niki po gld 1-20 do gld 6- vedno v zalogi.
(211) 10-2

Posestvo

 obstoječe iz novozidane hiše, s 5 prostornimi
sobami, kuhinjo s štedilnikom, shrambo, kletjo
in stranskim poslopjem z dvema sobama,
kuhinjo in kletjo, zidano in z opeko krito,
gospodarsko poslopje, drvarnica s shrambo
za vozove, svinjak s kletjo in z opeko krit ko-
zolec z osmimi predelki ter 40 oralov sveta,
sadovnjaka in vrta za zelenjavo, travnikov,
polja in gozda, 15 minut od Celja, se zaradi
posestnikove bolehnosti pod roko proda. —
Cena 44.000 K. — Kupei naj se oglase „pri
zatorcu“ v Celju. (210) 3-3

Waffen-Dürkopp kolesa

 katera so radi popolnosti in trpežnosti ssvet-
tovno najboljše znana, dobivajo se pod ugod-
nimi plačilnimi pogoji, tudi na obroke, pri

J. Širca, Žalec.

 Priporoča se za praktično porabo i ga-
rantirana močna kolesa „POPULAR“, katetra
stanejo samo 65 gld. (198) 5 5-3

Lastna popravilnica.

Bogata zaloga vsakovrstnih kolesnih delal in potrebščin.

Postrežba točna in kulantna.